

Llocs, fets i gent

Ramon Llull, nascut a Mallorca en el període immediatament

posterior a la conquesta (1232/3), estigué vinculat durant la seva joventut a la casa reial. Dels seus anys com a cortesà en sabem poca cosa: es casà i tingué dos fills i dugué, segons els seus escrits autobiogràfics, una vida mundana, luxuriosa i amb passions desordenades.

Però, quan tenia més de trenta anys va viure una experiència colpidora que provocà un canvi radical a la seva vida: l'anomenada *conversió*. Una nit tingué una visió del Crist crucificat, visió que es va repetir durant quatre nits seguides i que va interpretar com un clar senyal de servir a Déu.

A partir d'aquesta experiència, Llull inicià una nova vida: abandonà la família, la posició social i les riqueses per dedicar-se a la penitència i a l'apostolat. No ho va fer, però, ingressant en una orde religiosa, sinó a través d'una activitat frenètica que es va concretar en tres punts: redactar llibres per a la conversió dels infidels, fer de missioner en terres d'infidels i crear escoles per a missioners on se'ls ensenyàs el seu sistema de pensament (que anomena *Art*) i les diverses llengües dels pobles on havien de ser enviats a predicar.

Aquesta important empresa el dugué a viatjar incansablement per Europa, el nord d'Àfrica i Àsia Menor. En les seves anades i vingudes, visità papes i reis per interessar-los en els seus projectes i exposà les seves doctrines en diverses universitats.

Llull va escriure obres filosòfiques (*Ars magna*), científiques (*Arbre de ciència*, *Tractat d'astronomia*), místiques (*Llibre de contemplació*), pedagògiques (*Blanquerna*, que inclou el *Llibre d'Amic e Amat*), de gramàtica (*Retòrica nova*), novel·les (*Llibre de meravelles*, que inclou el *Llibre de les bèsties*)... Segons els criteris més rigorosos va escriure al voltant de dues-cents cinquanta obres, redactades en àrab, català i llatí.

Té el mèrit de ser el primer pensador de la civilització europea que va usar la llengua catalana per tractar de temes com ara la teologia, la filosofia i la ciència, reservats a la llengua sàvia, és a dir, el llatí, i és considerat el creador del català literari.

Sembla ser que Ramon Llull va morir l'any 1316. Va ser enterrat a la basílica de Sant Francesc de Palma.

Amb motiu del setè centenari de la seva mort, les nostres principals institucions varen preveure que, entre el mes de novembre de 2015 i el mes de novembre de 2016, es duguessin a terme actes culturals diversos per divulgar la seva vida i obra.

El monestir de Miramar

Ramon Llull, compromès amb el seu projecte de conversió dels infidels, el 1276 aconseguí la fundació d'un sol monestir, el monestir de Miramar (ubicat a la possessió del mateix nom, al terme municipal de Valldemossa), gràcies a les donacions del rei de Mallorca Jaume II, on funda una escola missional que fins llavors havia estat sota el domini del monestir de la Real.

Llull, que el 1273 ja havia viscut (per fer vida contemplativa) a Randa, al Santuari de Cura —on al segle XV es fundà una escola lul·liana—, passà gairebé tres anys a Miramar, fins al 1279.

El 1295, el monestir queda abandonat (Llull se'n lamenta a *Desconhort*) i passa una altra vegada a la Real i a altres ordes religioses. Al segle XV, s'hi estableixen dos lul·listes que hi munten una impremta (la primera de Mallorca)

que, el 1485, publica el primer llibre imprès a l'illa. El 1872 l'Arxiduc Lluís Salvador d'Àustria compra la possessió i hi duu a terme una important obra de restauració. En morir l'Arxiduc deixa la propietat (excepte l'Estaca), al seu secretari mallorquí, Antoni Vives. En l'actualitat, Miramar segueix en mans de la família Vives i acull un museu on es troben alguns objectes, documents i obres d'art relacionades amb els móns que varen viure Llull i l'Arxiduc.

Trencam tòpics

S'afirma sovint que si dos parlants no s'entenen entre ells, no parlen la mateixa llengua.

Trenquem aquest tòpic: la comprensió mútua entre parlants no forma part de cap criteri per establir fronteres lingüístiques. De fet, grans llengües del món com ara l'alemany, fins avui dia conserva tal diversitat de dialectes que sovint calen subtítols mentre es fan entrevistes en dialectes de l'alemany molt allunyats de l'estàndard, varietat gràcies a la qual els parlants es poden comunicar fàcilment.

A més, convé observar que una llengua sense una varietat estàndard, (comuna, ben definida i acceptada per tota la comunitat com a norma general i model comú de referència) no podria usar-se en els àmbits públics, amb la qual cosa se'n garantiria la reclusió als àmbits privats i, a la llarga, la desaparició.